

Vatan ve İstiklal Âşığı Bir Şair: Mehmed Âkif Ersoy (1873-1936)

Şair, mütefekkir, bilim insanı, Sırat-ı Müstakîm-Sebîlürreşâd başmuharriri, mütercim, Birinci Meclis Burdur Mebusu (1920-1923) Mehmed Âkif Bey, Hicrî Şevval 1290 [Aralık 1873] tarihinde İstanbul'da Fâtih civarında Sarıgözel Sarınasuh Sokağı'nda yedi sekiz odalı ve beş yüz arşın bahçeli bir evde doğdu. Babasının kendisine verdiği isim/mahlâs, Ebced hesabıyla doğumuna da tekabül eden "Ragîf"tır. Ragıyf Arapça bir nevi' ekmek demektir. "Ragîf" ev halkı ve mahalleli arasında kullanılmadığından zamanla "Âkif" e dönüşmüştür. Bayramiç'te çıkarılan nüfus kâğıdına da Âkif olarak geçmiştir. Bu suretle adı "Mehmed", mahlâsı da "Âkif" kalmıştır. Fakat kendi beyanatına göre babası kendisine hep "Ragîf" şeklinde hitap etmiştir.

Babası, Arnavutluk'un İpek kazasından, "Temiz" lakabıyla anılan müderris Mehmed Tâhir Efendi (vefatı 1889); annesi ise, kökenleri Buhara'ya dayanan Tokatlı bir aileye mensup Emine Şerife Hanım'dır. Mehmed Âkif babasının rahle-i tedrisinde sıkı bir ahlakçı olarak yetişti; doğrucu, hakperest ve dürüst şahsiyetinin ilk temellerini de baba terbiyesinden aldı. Çok hassas, sağlam bünyeli, sağlam seciyeli, anlayışlı, tecrübeli dindar ve derin görüşlü bir kadın olan annesi Emine Şerife Hanım da Âkif'in karakterinde derin izler bırakmıştır.

Eğitim Hayatına 1878 yılında 4 yaşında başlar. Emir Buhari'de yer alan Mahalle Mektebi ilk eğitime başladığı yerdir. Mahalle Mektebinde iki yıl eğitim alır. Sonrasında Fatih İptidaisine geçer. Babasından Arapça dersleri almaya başlar. Ortaokul sonrasında dönemin en gözde okullarından biri olan Mekteb-i Mülkiye'nin ali kısmına başlar. Babasının vefat etmesinin ardından ise Halkalı'da yer alan Baytar Mektep-i Ali'ne parasız yatılı olarak girmiştir. Şairimiz veterinerlik fakültesini birincilikle bitirir.

Veteriner olarak göreve başladığı ilk yıllar bile daha çok şairliği ile tanınmıştır. 1906 yılında Halkalı Baytar Mektebi'nde, 1908 yılından sonra ise Edebiyat Fakültesinde öğretmenlik yapmıştır. 1920 yılına gelindiğinde ise Mehmet Akif Ersoy Burdur milletvekili olarak meclise girdi. 1921 yılında para ödülü almamak şartı ile milli marş yarışmasına katılmayı kabul eder. O güne kadar gönderilen şiirlerin hiçbiri yeterli bulunmamış ve en güzel şiiri Mehmet Âkif'in yazacağı kanısı mecliste hâkimdir. Mehmet Âkif'in yarışmaya katılmayı kabul etmesi üzerine kimi şairler şiirlerini yarışmadan çektiler. İstiklâl Marşı, 17 Şubat günü Sırat-ı Müstakim ve Hâkimiyet-i Milliye'de yayımlandı. Hamdullah Suphi Bey tarafından mecliste okunup ayakta dinlendikten sonra 12 Mart 1921 Cumartesi günü saat 17.45'te ulusal marş olarak kabul edildi.

Âkif, ödül olarak verilen 500 lirayı Hilal-i Ahmer bünyesinde, kadın ve çocuklara iş öğreten ve cepheye elbise diken Dar'ül Mesai vakfına bağışladı. Milli marşımızı kahraman ordumuza ithaf

etmiştir. Abbas Halim Paşa'nın daveti ile 1923 yılında Mısır'a giden milli şairimiz Camiül- Mısriyye Üniversitesinde 1929 ile 1936 yılları arasında Türkçe Öğretmeni olarak görev yapmıştır. 17 Haziran 1936 yılında İstanbul dönen Mehmet Akif Ersoy, 27 Aralık 1936 yılında ebedi âleme göçmüştür.

Kabri Edirnekapı Mezarlığında bulunmaktadır.

Mehmet Akif Ersoy'un Eserleri şu şekilde sıralayabiliriz:

- * Safahat * Süleymaniye Kürsüsünde
- * Hakkın Sesleri * Fatih Kürsüsünde
- * Hatıralar * Asım
- * Gölgeler